מי כתיב ופרצו פרצו כתיב הדור יתבי

וקאמרי הא יידתנו אהאשה שהביאה חמאתה

ומתה יביאו יורשין עולתה אמר רב יהודה

אמר שמואל והוא שהפרישתה מחיים אבל

לא הפרישתה מחיים לא אלמא קסבר

שיעבודא לאו דאורייתא יאמר רב אסי א"ר

יוחנן יאע"ג שלא הפרישה מחיים אלמא

קסבר שיעבודא הוה דאורייתא והא פליגי

בה חדא זימנא דרב ושמואל דאמרי תרוייהו

ימלוה על פה אינה גובה מן היורשין ולא מן י

הלקוחות ור' יוחנן ור"ל דאמרי תרוייהו מלוה

על פה גובה בין מן היורשין בין מן הלקוחות

צריכא דאָי איתִמר בהא בהך קאמר שמואל

משום דלא מלוה כתובה בתורה היא אבל

בהך אימא מודה להו לרבי יוחנן ולר"ל ואי

אשמעינן בהא בהא קאמר ר' יוחנן יידמלוה

כתובה בתורה ככתובה בשמר דמיא אבל

בהך אימא מודה ליה לשמואל צריכא יאמר

רב פפא יחילכתא מלוח על פה גובה מן

היורשין יואינו גובה מן הלקוחות גובה מן

היורשין •שיעבודא דאורייתא ואינו גובה מן

הלקוחות דלית ליה קלא: וקונה את עצמה בגם ובמיתת הבעל: בשלמא גם דכתיב

יוכתב לה ספר כריתות אלא מיתת הבעל

מנלן סברא הוא הוא אסרה והוא שרתה והא

עריות דאסר להו ולא שרי להו אלא מדאמר

רַחמנא יבמה שאין לה בנים אסורה הא יש

לה בנים מותרת ודילמא אין לה בנים אסורה לעלמא ושריא ליבם ויש לה בנים לכולי

עלמא נמי אסורה אלא מדאמר רחמנא

אלמנה לכה"ג אסורה הא לכהן הדיום שריא

ודילמא לכה"ג בלאו לכולי עלמא בעשה

האי עשה מאי עבידתיה אי דאהניא מיתת

הבעל תישתרי לגמרי אי דלא אהניא מיתת

הבעל תוקמה במילתא קמייתא אלמה לא

אפיקתה ממיתה ואוקימתה על עשה מידי

דהוה אפסולי המוקדשים דמעיקרא יאית בהו

מעילה ואסירי יבגיזה ועבודה יפרקינהו מעילה

לית בהו בגיזה ועבודה אסירי אלא מדאמר

קרא 2פן ימות במלחמה ואיש אחר יקחנה

מתקיף לה רב שישא בריה דרב אידי אימא

מאן אחר יכם א"ר אשי ב' תשוכות בדכר

חדא יריבם לא איקרי אחר ועוד כתיב

מושנאה האיש האחרון וכתב לה ספר

כריתות או כי ימות האיש האחרון ואיתקש

מיתה לגירושין מה גירושין שריא וגומרת

אף מיתה שריא וגומרת: והיבמה נקנית

בביאה כו': בביאה מנלן אמר קרא

ל) קינין סוף פ"ב זבחיםה. מנחות ד:, ב) [מרש"ינראה דל"ג אמר, אלא ורב

אסי וכו׳. (כש"ש). וכ"ה בכת"י], ג) ב"ק קד: ב"ב

מב. קנו. קעה: ערכין ו: ז.

כתובות קב. בכורות מח:,

ל בכורות מט: ערכין ו: כ. לקמן כט:, ה) בכורות מח:

ב"ב קעו. ול"ע דשם בב"ב אמר הטע' כדי שלא חנעול

דלת ןכבר הקשו תוס׳

ומיישבין היטב כאן בד"ה אמר ר"פ], ו) א] ול"ע

בכתובות פא. אמר יבם

נמי כאחר דמי ובסוטה ה: אמרינן לאיש אחר ולא ליבם האמנים לפמ"ש חוס' בד"ה [אמנס לפמ"ש חוס' בד"ה

חדא וכו' דבחהות שחדבר

הנ"ל נחי חדבר בכל אדם

וגם נעלם מהשואל דברי

תום' במקומו שם שתירן

על זה דלשוו מורה לחוד

ע"ש וכן כתבו תוס׳ סוטה ה: ד"ה לאחר], ז) [דברים

כד, בן, ה) [עם עם, ה], כד, בן, ה) [עם עם, ה], ע) [פסחים מא ע"ב],

י) [דברים טו], ל) [דברים

יב, טון, () ודברים כד,

יא], מ) [וע׳ תוס׳ מנחות נח: ד״ה ואיכא], נ) [וע׳

היטב מוס' ב"ב קעו. ד"ה גובה], ס) [לכאורה

דיבור זה מקומו אחר ד"ה מדאמר. (הר"ש

מדעסויה)], ע) [סנהדרין נה ע"ה], פ) [ל"ל לו. וכן

בסמוך. (רש"ש)], \$) [וע' תוס' כתובות פא. ד"ה

יבם ותום׳ קוטה ה: ד"ה

לאחרו.

ל"ק מידי דבכתובות

קבא א ב מיי׳ פ״ח מהלכות מחוסרי

בפרה הלכה יג: קבב ג מיי פי״א מהלי מלוה ולוה הל׳ סמג עשין לד טוש"ע ח"מ

סיי קו סעיף א: קבג ד מייי וסמג שם טוש"ע שם סימן קיא סעיף א: קבד ה מייי פ״א מהלי מעילה הל' א סמג :עשיו רי

כבה ז מיי שם הלי ט:

גליון הש"ם

עיין ב"ב דף קכה ע"ב סד"ה וחין הנכור: תום" ד"ה מלוה ובו' פי' בגון קרבנות. עי' נמחור פ"ד . לבילה ד"ה והא דת"ר

הגהות הב"ח (ל) רש"י ד"ה ולסירי

בגיזה דכתיב כל"ל ותיבת כדאמרינן נמחק: (ב) תום' ד"ה מלוה וכו׳ אם לא מעות תעות אפיינו בשטו אע"ג: (ג) ד"ה לכ"ע בעשה וכו' ומה גט. נ"ב בפ' הבע"י יליף לה מקרא ע"ש דף נ"ד ונ"ה: (ד) בא"ד כשאין לה : בנים

הגהות מהר"ב רנשבורנ

א] במסורת הש"ם ול״ע בכתובות וכו'. עי' בספר לחולין דף י: בד"ה תניא דלה כרהב"י וכו׳ שהרגיש בזה ומיישבו יעו"ש:

מוסף רש"י

פסולי מוקדשין. קדשים שנפל נהס מוס (בכורות לא.).

מוסף תוספות

א. בביאור דברי התוס׳ רשב״א שמפרש מהרש״א שמפרש שתוס׳ חולק ועי׳ תוס׳ הרא״ש. ראוריתא. למכ"ן. ג. פרש"י משוח דכחיר ויצאה רהאי לאו עשה הוא אלא דגלי לן קרא דנשארה האסור ראשון באסור וכרת הלכך נראה כפי ר"י. מוס' הכח"ש. ד. והוה עשה. ריטב"ח. וע"י מיתת הבעל פקע בו איסור עשה. תוס' הרח"ם וא"ת והא בבני נח כתיב

מלוה הבתובה בתורה. °פי׳ כגון קרצנות ופדיון הבן וערכין ומיקין שלא היו יודעים עניני נתינות הללו אם לא שנתחייבה התורה בפירוש אבל מלוה כגון שלוה לו מעות בלא שטר אע"ג דכתיבט האיש אשר אתה נושה בו לא חשיב כתובה בתורה כיון

שאין נריך לפרש בתורה שיעור הנתינה דפשיטא מה שהוא לוה לריך לפרועא: אמר רב פפא הילכתא מלוה על פה גובה מן היורשין דשיעבודא דאורייתא ואינו גובה מן הלקוחות דלית ליה קלא. מימה לבשילהי גט פשוט (ב"ב דף קעו.) קאמר רב פפא גופיה מלוה על פה גובה מן היורשים שלא תנעול דלת בפני לווין ואינו גובה מן הלקוחות דשיעבודה להו דחורייתה ב חחומר ר"ח דהכא מיירי במלוה הכתובה בתורה כגון נזקין וערכין וקרבן דאמר לעיל דשיעבודא דאורייתא דלא שייך טעמא דנעילת דלת דלענין יורשים עשאום כמלוה בשטר ולענין לקוחות לא עשאום כמלוה בשטר אבל התם במלוה על פה שאינה כתובה בתורה כגון שהלוהו מעות : פלא שטרי:

אלא מיתת בעל מנ"ל. מימה דבפרק ד' מיתות (סנהדרין דף נד.) מלריכין קרא באשת אב ובשאר עריות שאסורות בין מחיים בין לאחר מיתה ובפ׳ הבא על יבמתו (יבמות דף נה.) מלריך קרא ביבמה שיש לה בנים דאסורה לאחר מיתת הבעל והכא מלריך קרא להתיר אשת איש לאחר מיתת בעלה וי"ל דאחרי שראינו שהתיר הכתוב אשת איש לאחר מיתת בעלה כדדרשינן בשמעתין איצטריך קראי דהתם לאסור עריות לאחר מיתה דלא נילף מאשת איש שהתיר הכתוב:

ס לב"ע בעשהג. אומר ר״י דאיכא ₪ כליכא עשה באשת איש כגון ודבק באשתו (בראשית ב) ולא באשת חבירוש) ד תימה דלא ילפינן שתתיר מיתה מק"ו

מגט (ג) ומה גט שאינו מתיר ליבם בשום ענין אפילו אין 🔊 לה בנים מתיר לעלמא בכל ענין ה מיתה שמתרת ליבם (ד) שאין לה בנים אינו דין

שתתיר לעלמא בכל ענין:: מדאמר רחמנא אלמנה לכ"ג.

וא"ת ודלמא ה"ק רחמנא אלמנה לכ"ג אסורה אפילו כשהוא יבם הא לכולי עלמא שריא ליבמין אבל לעולם אימא לך דאשה לאחר מיתה נמי אסורה לכ"ע שלא במקום יבום וי"ל א"כ ה"ל למיכתב האי קרא אלמנה וגרושה וחללה בפרשת יבמין: חדא דיבם לא איקרי אחר. מימה

דגבי שדה אחווה אמרינן . לקמן (דף יז:) דיבם איקרי אחר דקאמר אם מכר את השדה לאיש אחר ואחיו הוי בכלל וי"ל דלא דמי דבמהום שמדבר בכל אדם הוי יבם בכלל אחר

מי כתיב ופרצו. דמוסיף על ענין ראשון דניקו על כן אכולא מילתא: פרצו כחיב. ומילחא באפי נפשה היא ועלה לחודה כחיב על כן תאבל: האשה. יולדת: והוא שהפרישתה מחיים. ואשמעינן דקריבה לאחר מיתה אבל לא הפרישתה לא אשמעינן תנא לכוף את היורשין

להקריבה שלא נתחייבו הנכסים: קסבר. הא דאמור רבנן נכסי משתעבדי על חוב המוטל על המת: לאו דאורייתא היא. לומר דנכסוהי דאינש ערבין ביה ומשתעבדים מדין ערב ויהיו מלוה על פה ומלוה של שטר שויו אלא מלוה בשטר שהוא שיעבדו דכתב ליה נכסי אחראין לך משתעבדי מלוה על פה לא משתעבדי: ור' אסי אמר כו'. והא נמי לנקוטינהו לשמעתיה אמרוהו התם: הא פליגי בה חדא זימנא. הני אמוראי גופייהו שמואל ורבי יוחנן: אינה גובה מן היורשין. דשיעבודה לחו דחורייתה וכ"ש מן הלקוחות אבל מלוה בשטר הוא עלמו שיעבדו דכתב ליה כל נכסיי דאית לי אחראין לשטרא דנן: דלאו מלוה הכתובה בתורה. הוטל עליו חובה מאת המלך אלא מעסקי מעשה עלמו: אבל בהך. דיולדת דמלות המלך היא עליה אימר חמירא ככתובה בשטר: דלית ליה קלא. ואיהו דאפסיד אנפשיה ואף על גב דשיעבודא דאורייתא עבוד רבנן תקנתא ללוקח דלא הוה ידע: דכתיב וכתב לה ספר כריתות. וגו׳ והיתה לאיש אחר: והוא שרי לה. כשאינו בעולם נפטרה הימנו שהרי בו היתה קשורה: והא עריות. כגון אשת אביו וכלתו ואשת אחי אביו שע"י קדושי הבעל נאסרו לקרוביו וכשימות הבעל לא שרו להו שאסורות לקרוביו לעולם: לכולי עלמה בעשה. וילאה והיתה לאיש אחרי ע"י גירושין ולא ע"י מיתה דושלחהם לזו ולא לאחרת משמע ולאו הבא מכלל עשה עשה ש: האי עשה מאי עבידמיה. שיהא הוא עומד בפניה ואיסור לאו וכרת שבה פקעו: אי אהני מיחה הבעל כו' ואי לא אהני. דאשמיעך קרא דאין מיתה משלחת: חוקמה קמייתה. ולח חילטריך במילחה למיכתב לאו בכ"ג: אלמה לא. לשון קושיא הוא וכי לא דבר הגון הוא כן: **אפיקמיה**. מיתת הבעל מחיוב מיתת בית דין ואוקימתה באיסור עשה: מעיקרא. פדיונן: ואסירי בגיוה. (א) כדאמרינן דכתיבי לא תגוו: פרקינהו מעילה לים בהו. ומותרין לאכילה לכל אדם ואסירי בגיזה כדאמרינן בבכורות (דף טו.) תובח יולא גיוה בשר ולא חלב ודריש ליה בפסולי המוקדשין לחחר פדיונן: חיחקש מיחה לגירושין

תורה אור השלם

ו. כִּי יִקַּח אִישׁ אִשְּׁה. ובעלה והיה אם לא בה ערות דבר וכתב לָה ספֶּר בְּרִיתָת וְנְתַּו בְּיָדָה וְשִׁלְּחָה מִבֵּיתוּ: וְיָצְאָה מִבִּיתוֹ וְהָלְכָה וֹהַיִּתָה לְאִישׁ אַחֵר:

2. ומי האיש אשר ארש אַשֶּׁה וְלֹא לְקְחָה יֵלֵךְ וְיָשׁב לְבֵיתוֹ פֶּן יָמוּת בָּמִלְחָמָה וְאִישׁ אַחֵר יקָּחֶנָּה: ושנאה הָאַחַרוֹן וִכָּתַב לָהּ סֵפֶּר ְּנְתֵן בְּיָרָה וְשִׁלְּחָה מִבֵּיתוֹ אוֹ כִי וְשִׁלְחָה מִבֵּיתוֹ אוֹ כִי יָמוּת הָאִישׁ הָאַחַרוֹן אֲשֶׁר לְקָחָה לוֹ לְאִשְׁה:

תום' ר"י הזקן

שעבודא דאורייתא. מן התורה משועבדים כל נכסי הלוה למלוה ואפילו כמלוה על פה. ואיוה תקנתא דרבנן שחשו לה משום פסידא דלקוחות פה ואין לה קול, אבל מלוה בשטר יש לה קול ואינהו דאפסידו אנפשייהו. ואע"ג דא"ר (ששת) ופפאן בפרק גט

בעלה הראשון כו' הא לאחר שרי משום דאיכא למפרך כדלעיל לזה בלאו ולכולי עלמא בעשה: יבא

אבל הכא דבעי למימר דמותרת ליבם דוקא א״כ הוי יבם אחר דוקאט: ďΩ

נאמרה לבני נח ונשנית בסיני, לזה ולזה נאמרה. רמב"ן. ה. ונ"ל לתרץ מה לגט שמתיר בשפחה כנענית מה שאין כן במיתה. תוס׳ הרח״ש. (ועי׳ מהרש״ח). ו. כן דחאוה בירושלמי. רמב״ן ע״ש.

מן היורשין שלא תנעול דלת בפני לווין, לאו למימרא דשעבודא [לאו] דאורייתא, אלא ה"ק משום הכי אוקמיה אדין תורה שתגבה מן היורשין משום נעילת דלת בפני לווין, וכן תירץ שם הרי"ף. עריות. הבאות מחמת הקדושין כגון אשת אביו לבנו ואשתו לאחיו שאסורות אף לאחר מיתת בעליהן.

כו'. והאי דלא יליף ליה ממשמעות

דקרא דכתיב בתריה לא יוכל